

## Bohoslužba 31. 1. 2021

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost vám a pokoj od Boha Otce a Krista Ježíše, našeho Spasitele.

**Introit:** Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. Pevně je založen svět, nic jím neotřese. (Žalm 93,1)

### Pozdrav

**Píseň:** 215

**Modlitba:** Všemohoucí Bože, ty znáš naše nitro a není ti utajeno nic z toho, co se v něm odehrává. Děkujeme ti, že k tobě smíme přicházet s tím, co náš těší i trápí, s bolestí i radostí. Ani naše hříchy pro tebe nejsou nepřekonatelné. Stále nám připomínej, že ty máš slova věčného života a hojné útěchy, která přesahuje vše, co může svět nabídnout. Otevírej naše uši a srdce, abychom slyšeli tvůj hlas a s radostí jednali podle toho, co po nás žádáš. Prosíme o to skrze tvého Syna, našeho Pána a bratra Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

**1. čtení:** 5. Mojžíšova 18,15–20

**Píseň:** 111

**2. čtení:** Marek 1,21–28

### Kázání

Zvěstování Božího království, jeho uvedení do tohoto světa, se v působení Pána Ježíše projevovalo nejen kázáním, ale také mocnými činy. Vždyť království nebeské se týká celého člověka, nejen jeho intelektu. Slovo a skutek jsou – nebo spíše mají být – neoddělitelně propojeny.

Dnes se setkáváme s Ježíšem učícím v synagoze v Kafarnaum, rybářském městečku na břehu Galilejského jezera. Slova, která pronáší během synagogální bohoslužby, si vyslouží značnou pozornost přítomných. V ekumenickém překladu je tato reakce přítomných vyjádřena slovem „zaslí“. Takový výraz navozuje představu kladného přijetí jeho učení, ovšem dotyčné řecké slovo může mít pozitivní i negativní zabarvení. Možná však byly jejich postoje různorodé. V každém případě pro ně Ježíšova zvěst představovala něco nového, nač nebyli zvyklí a nenechala je v klidu podržovat. Ježíš se projevil jako někdo, kdo je obdařen mimořádnou autoritou. Jednal s vědomím svého výjimečného poslání.

Jeho učení však nenechalo v klidu ani nečistého ducha, přebývajícího v některém z přítomných lidí. Střetly se dvě protikladné moci, Boží a démonská. Kdo z koho? Z hlediska

celkového výsledku se může zdát, že onen nečistý duch si svým počínáním úspěšně pod sebou podřezal větev. Kdyby byl zticha a neprovokoval, snad by se mu nic nestalo. Jenže z jeho strany se zřejmě jednalo o obrannou akci. A protože nejlepší obranou je útok, ozval se a snažil se Ježíše přemoci. Znalost jména byla podle tehdejších představ nutná k ovládnutí protivníka. Nečistý duch zde sice říká pravdu o tom, kdo Ježíš je, má správné poznání, ale používá je zvrhlým způsobem. Nechce se k Božímu svatému přiznat, ale naopak si od něj udržet odstup. Ježíš ho ale nenechá dlouho pokřikovat a vyžene ho. Po krátkém zápase musí démon kapitulovat. Posedlý člověk je osvobozen. Ježíš tak prokázal, že jeho autorita je skutečná a nezakládá se pouze na slovech. Lidé mohli díky němu zažít setkání s Boží mocí, která člověkem dokáže otrást a přitom jej zároveň uchvacuje. Vzbudil úžas a pozornost, rozčeřil hladinu poklidného galilejského náboženského rybníka (nebo případněji: jezera). A v Galileji bylo zase o čem mluvit...

Démoni, nečistí duchové, ďábel... Co s nimi? Máme je brát vážně i v dnešním světě, nebo jsou to pouze primitivní představy dávných dob? Dnes již patrně nevnímáme propojení vesmíru, přírody a člověka v takové jednotě jako lidé předmoderní doby. Vesmír již dnešnímu vzdělanému člověku nepřipadá jako rejdiště všelijakých nečistých sil, to už si ho spíše představí jako vrakoviště vysloužilé kosmické techniky. Biblické příběhy o exorcismech nečistých duchů vykládáme v našich kruzích asi raději pomocí psychiatrických termínů. Svět dávných generací, v němž bylo místo pro rusalky, vodníky, duchy a čarodějnice známe hlavně z pohádek. Jenže ani v 21. století není s těmito prastarými představami tak docela zúctováno. A tak narážíme na rozpory: Na jedné straně žijeme ve vědecko-technické společnosti, hojně využíváme jejích výtvarků, dáme na vědecká doporučení. Co je vědecky prokázáno, to má punc kvality. Na druhé straně se mnozí lidé nezbavili obav z pátku třináctého, a aby se něco nepokazilo, je třeba to zaklepat. Setkáváme se s návratem ke starým nekřesťanským náboženským tradicím, s horoskopy, pověrami a pavědeckými názory. Ve vědecky prověřené vakcíně proti covidu vidí mnozí lidé žijící ve vyspělé technické civilizaci nebezpečné postranní úmysly. Opravdu se nedá říct, že dnes lidé nevěří ničemu nemodernímu a že duchovní věci pro ně nehrají roli.

Co se tedy kromě Boha skrývá za oponou duchovního světa? Má Hospodin i nějaké reálně existující konkurenty? Určitě není třeba představovat si v této souvislosti pohádkové bytosti s rohy a kopyty. Nebudu se pouštět do démonologie. Ale zlo zkrátka existuje a působí. Je to jakási nadlidská síla, která člověka přesahuje a ovládá. Jistě se může projevat ve formě psychických onemocnění. Ale i jinak. Války, terorismus, vykořisťování lidí i přírody, touha po ovládnutí druhých. To všechno jsou projevy zla. I dnešní svět je ovládán různými neviditelnými mocnostmi a zákonitostmi, které mohou nabýt negativního rozměru – zákony trhu, různými ideologiemi, institucemi, reklamou, módou či společenskými (a rodinnými) tlaky a očekáváními. Tím, co nás přesahuje, na co nemáme přímý vliv a čemu mnohdy nerozumíme. I dnes je mnoho lidí posedlých. Třeba sebou samými – svou kariérou, penězi, slávou, ale i pořádkem nebo nějakou zálibou. Dalšími názornými projevy neosobních sil, které člověka ovládají, jsou závislosti – na drogách, automatech, sociálních sítích... Tyto i jiné neviditelné a přece zřetelné skutečnosti ovládají a zotročují člověka.

Evangelium je mocí, která má schopnost člověka osvobodit. Je mocnější než veškeré síly temnoty. V synagoze v Kafarnaum se to projevilo vyhnáním démona. V našem evropském křesťanství takové projevy nebývají zrovna časté. A když se objeví, budí často podiv a podezření. Snad někdy oprávněně. Ale pokud jsou založeny na opravdové víře a lásce, pak dosvědčují Boží moc nad zlem. Snad by mohl zvýšený výskyt podobných projevů prověřit i

naše církevní prostředí. Ale nedělejme si přehnané iluze. Mocné činy lze interpretovat různě, jejich původ se dá přičítat dobrým i zlým silám a mohou se z nich stát pouhé senzace.

Vzdorovat zlu a jeho temné moci je možné také jinak než působením zázračných činů. Mezi tyto metody patří činnosti tak zdánlivě obyčejné a nenápadné jako péče o nemocné, o ty, kdo trpí psychickými obtížemi, o lidi závislé na návykových látkách. Vzдор zlu se projevuje i tím, když se postavíme na odpor lži, nenávisti nebo násilí. Jako jedinci i jako církve. Máme se přece zastávat pravdy, a to i za cenu konfliktů se zlem. Můžeme být vděční za to, že i představitelé naší církve k některým současným problémům vydávají stanoviska. Zkrátka je toho mnoho, co lze dělat proti zlu. Patří sem vše, co vyjadřuje lásku a přináší úlevu a pomoc souženým. Každý z nás se může do tohoto boje proti zlu zapojit, i kdyby to bylo „jen“ modlitbou a tak dokázat, že křesťané o dobro nejen mluví, ale dobro také konají

**Píseň: 168**

### **Přímluvy:**

Bože, Ty jsi mocnější než jakékoli zlo. Pomáhej jednotlivým křesťanům i celé církvi odvážně čelit všemu, co se ti protiví. Pane, smiluj se.

Ochraňuj církve tam, kde je vystavena pronásledování a posiluj ty, kdo pro tvé jméno trpí. Pane, smiluj se.

Působ mezi křesťany a církvemi, aby k sobě přistupovali v duchu jednoty a spolupráce. Pane, smiluj se.

Daruj pokoj tam, kde zuří nenávist a násilí, skláněj se k lidem chudým, tělesně i duševně nemocným a opovrhovaným. Pane, smiluj se.

Dávej svobodu na místech, kde jsou lidé ovládáni druhými, prosíme zvláště za situaci v Bělorusku. Pane, smiluj se.

Pomáhej celému lidskému společenství co nejlépe se vyrovnat s pandemií a jejími důsledky. Pane, smiluj se.

Dávej sílu a lásku všem, kdo pečují o druhé v nemocnicích, domovech seniorů a podobných zařízeních. Prosíme za zdejší středisko Diakonie, za jeho klienty i zaměstnance. Pane, smiluj se.

A všechno ostatní předložme Pánu v tiché modlitbě.

### **Modlitba Páně**

**Píseň: 621**

### **Oznámení**

- Dnes vykonáme sbírku na křesťanskou službu. Tato sbírka je finančním zdrojem pro celocírkevní Fond křesťanské služby, který je sociálním fondem, z něhož je poskytována zaměstnancům (současným i bývalým) naší církve finanční výpomoc formou příspěvků,

darů i půjček zejména v případě nemoci, neštěstí v rodině či nenadálých událostí, ale také příspěvek na stěhování kazatelů či výpomoc kazatelům při odchodu do důchodu. Více informací zde: <https://www.ustredicce.cz/data/H/B/O/2021-01-Sbirka-na-krestanskou-.pdf>

- Ve středu 3. února od 17:30 se uskuteční 2. biblická hodina on-line. Pokud se chcete připojit, kontaktujte faráře sboru (724 940 110, [michal.chalupski@evangnet.cz](mailto:michal.chalupski@evangnet.cz)).
- K bohoslužbám se sejdeme opět v neděli v 9:00 podle platných opatření.
- Narozeniny slaví Eliška Hospodková. Přejeme jí vše dobré a Boží požehnání.

**Poslání:** Svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci. (Efezským 6,10)

**Požehnání:** Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, necht' povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

**Píseň:** 685